

VÝZNAM REGIONÁLNEJ GEOGRAFIE PRE VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ V RÁMCI GLOBALIZAČNÉHO PROCESU

Florin Žigrai

Zahraničný hosťujúci profesor (Rakúsko), Slovenská technická univerzita, Ústav manažmentu, Oddelenie priestorového plánovania, SPECTRA – Centrum Excelencie EÚ

Abstract: The regional geography and mainly the meta-regional geography as its metascientific subdiscipline and superstructure should play in the future the key scientific-managerial role with coordination of internal collaboration with other branches of geography on the one hand and with coordination of external collaboration with non geographical disciplines on the other one in the context of the position of regional geography and its challenges in the knowledge society in the framework of globalization process. In this way can simultaneously raise the scientific-social renome of the proper regional geography.

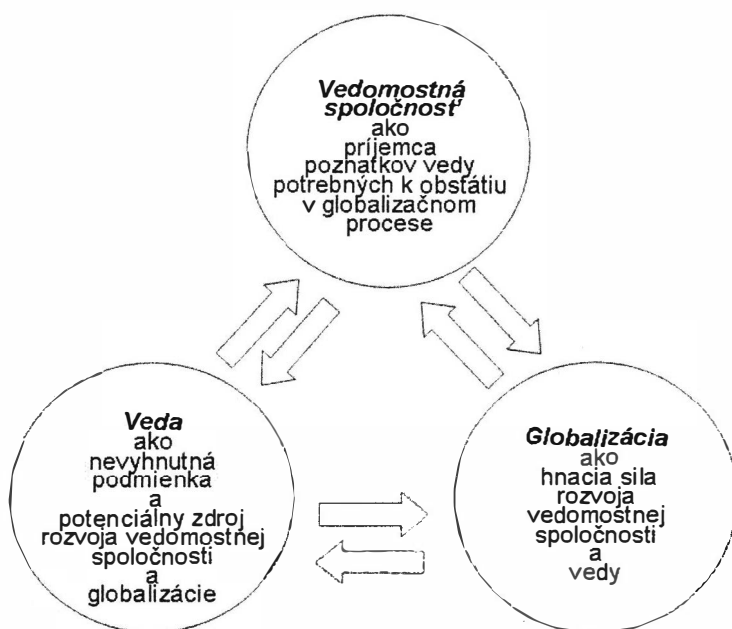
Keywords: regional geography, knowlede society, globalization a regionalization process, challenges for regional geography

1. ÚVODNÉ POZNÁMKY

Ťažisko týchto vybraných metavedecky orientovaných poznámok leží v dvoch polohách a síce najprv vo všeobecnejšej pri stručnom naznačení postavenia a významu vedy ako takej pre vedomostnú spoločnosť v rámci globalizačného procesu a v konkrétnejšej polohe pri načrtnutí viacnásobnej výzvy regionálnej geografie ako vedeckej subdisciplíny v rámci procesu globalizácia versus regionalizácia. Predstavené poznámky sú voľným pokračovaním metavedecky orientovaných úvah o postavení a význame regionálnej geografie v procese globalizácie versus regionalizácie, ktoré boli uvedené v predchádzajúcich článkoch „Globalizácia“ a „regionalizácia v kontexte transformačného procesu stredoeurópskych krajín“ (Paulov a Žigrai 2000), „Metavedecký význam regionálnej geografie v kontexte súčasného regionálneho rozvoja na Slovensku“ (Žigrai 2004) a „Význam regionálnej geografie v procese „globalizácie“ vedy versus „regionalizácie“ vedy“ (Žigrai 2006).

2. NIEKOLKO POZNÁMOK K POSTAVENIU A VÝZNAMU VEDY PRE VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ V RÁMCI GLOBALIZAČNÉHO PROCESU

Z názvu kapitoly okrem iného vyplýva, že je metavedecky orientovaná, pretože ju v tomto prípade chápeme ako jeden z výskumných objektov metavedy, t.j. vedy o vede. Pritom kľúčový význam tejto problematiky spočíva vo vzťahu medzi vedou, ako nevyhnutnou podmienkou a potenciálnym zdrojom rozvoja vedomostnej spoločnosti a globalizácie na jednej strane a vedomostnou spoločnosťou ako príjemcom poznatkov vedy potrebných k obstaraniu v globalizačnom procese na strane druhej, za súčasného prihliadnutia na globalizáciu ako významnú spoločensko-ekonomickú hnaciu silu rozvoja vedy a vedomostnej spoločnosti. (obr. 1).

Obrázok 1 Schéma vzájomného vzťahu medzi vedou, vedomostnou spoločnosťou a globalizáciou

Veda ako jeden z hlavných zdrojov nových poznatkov potrebných na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne spoločnosti predstavuje zložitý viacúrovňový, vnútorne diferencovaný, spoločensky podmienený a historicky sa meniaci polyfunkčný systém. Veda sa pritom navonok opiera o svoju metavednú nadstavbu t.j. metavedu, znázorňujúcu syntézu a najintegrovanejšiu formu náuky o vede, zaoberajúcej sa všeobecnými problémami vzťahujúcich sa na vedu ako celok. Metaveda pritom zovšeobecňuje jednotlivé metodické analytické a syntetické prístupy, ako aj vytvára vnútorné usporiadanie jednotlivých vedných disciplín do uceleného systému. (Viceník 2000a,b).

Veda dovnútra čerpá pre potreby vedomostnej spoločnosti v rámci globalizačného procesu, ako aj pri štúdiu jeho vlastností a zákonitostí z jej jednotlivých vedeckých disciplín, predovšetkým ekonomického, technického, socio-kultúrneho, politického, ekologickeko-environmentálneho a geografického charakteru. Pritom každá z týchto vedeckých disciplín prispieva a obohacuje ľudskú spoločnosť o špecifické znalosti a črty, ktoré jej umožnia zvýšiť konkurencie schopnosť v rámci globalizačného procesu. Tak napríklad poznatky ekonomických vied umožňujú pochopiť ekonomický rámec a pravidlá globalizácie, technické disciplíny prispievajú svojimi objavmi k vybudovaniu technickej infraštruktúry nevyhnutnej na udržanie kroku s globalizáciou, výsledky politických disciplín pomáhajú pochopiť politické súvislosti na globálnej úrovni, nové poznatky ekologickeko-environmentálnych disciplín určujú limity trvalo udržateľného rozvoja ľudskej spoločnosti a kvality životného prostredia v celoplanetárnom kontexte, vedomosti z výskumu socio-kultúrnych vied umožňujú načrtnúť sociálnu únosnosť globalizačného procesu a geografické vedy svojim holisticko-priestorovým pohľadom upozorňujú na nutnosť posilnenia regionalizácie, ako určitého kompenzujúceho procesu voči globalizácii.

Popri tom veda ako celok, ako aj jej jednotlivé vedecké disciplíny študujú z rôznych aspektov samotným proces globalizácie a špeciálne jeho genézu, sociálno-kultúrny, ekonomický, ekologickeko-environmentálny, politický a priestorový dopad na ľudskú spoločnosť a celú planétu. Pritom sa javí vedecká komunikácia ako jedna z najdôležitejších foriem vzťahu medzi vedou, vedomostnou spoločnosťou a globalizáciou. Túto vedeckú komunikáciu ovplyvňuje okrem iného proces vývoja samotnej vedy prejavujúcej sa napr. v špecializácii, unifikácii a vzájomnej penetrácii jednotlivých vedeckých disciplín.

Postavenie a význam vedy pre vedomostnú spoločnosť v rámci globalizačného procesu určuje popri iných okolnostiach aj vzájomný vzťah medzi základným a aplikovaným výskumom. Účinná pomoc vedy pritom závisí od splnenia niekoľkých podmienok, ako napr. zachovania kvantitatívno-kvalitatívneho a časovo-priestorového predstihu výsledkov a poznatkov základného výskumu pre potreby aplikovaného výskumu a v našom prípade pre potreby ľudskej spoločnosti byť konkurencieschopnej v rámci globalizácie, ako pri výskume vlastného globalizačného procesu. Pri absencii tejto podmienky sa znižuje argumentačná sila aplikovaného výskumu pre prax, čo má za následok slabšie ovplyvňovanie rozhodovacieho procesu na politickej úrovni, čo vedie k zníženiu spoločenského akceptovania základného a aplikovaného výskumu, čo znamená zníženie finančného dotovania do vedy a tým aj zníženie jej významu a postavenia v spoločnosti.

Okrem toho veľmi dôležitou podmienkou vzťahu medzi základným a aplikovaným výskumom je pomer medzi možnosťami vedeckej ponuky na jednej strane a kvalitatívno-kvantitatívnym dopytom spoločnosti po vedomostiach vedeckého charakteru na strane druhej. Aby fungoval vzťah medzi ponukou vedy a potrebou vedomostnej spoločnosti pre zvýšenie jej konkurencie schopnosti v rámci globalizácie, je okrem iného potrebné neprekročiť dolnú hranicu vedeckej únosnosti uplatnenia výsledkov základného výskumu pre potreby aplikovaného výskumu (interná podmienka fungovania tohto vzťahu), ako aj neprekročiť hornú hranicu spoločensko-finančnej únosnosti (externá podmienka fungovania tohto vzťahu). (Žigrai 1996).

Všeobecnému procesu globalizácie ekonomiky, kultúry a všeobecných spoločenských informácií sa nevyhla ani samotná veda. Tento globalizačný proces vedy sa na jednej strane pozitívne prejavil v prvom rade v jej intenzívnejšom medzinárodnom prepojení, interdisciplinárnej spolupráci rôznych prírodno-spoločenských vied a najmä

technicko-ekonomicko-medicínskych vedných disciplín prevažne nomotetického charakteru, koncentrujúcich sa na riešenie dôležitých hospodárskych, technických a zdravotníckych univerzálnych problémov s absolútnou výpovednou silou, neobmedzujúcich sa len na určité územie, resp. región, ale vzťahujúcich sa na celú planétu a dotýkajúcich sa všetkého obyvateľstva.

Značné finančné prostriedky vynaložené na rozvoj týchto tzv. „globálnych“ vedných disciplín je spojený aj s veľkou mierou ich komercializácie v snahe očakávanej rýchlej návratnosti týchto prostriedkov. Táto tendencia globalizácie vedy sa prejavuje okrem iného napr. aj v štruktúre najnovších rámcových výskumných programov EÚ, ako aj v menšej miere v rámci národných výskumných projektov, pri ktorých dochádza k zmenšovaniu ich celkového počtu, za súčasného zväčšovania finančného objemu na jeden vedecko-výskumný veľkoprojekt, čím dochádza k negatívnemu prejavu zužovania vedecko-výskumného spektra s ťažiskom predovšetkým na aplikovaný výskum globálnych vied. Tento trend vedie tiež k zníženiu samotnej operatívnej jednotlivých matutích výskumných projektov, na ktorých participujú desiatky vedeckých pracovísk a stovky vedeckých pracovníkov, čím dochádza k spotrebovaniu značných finančných prostriedkov a disponibilného času, potrebných na ich vnútornú sebaorganizáciu.

Popri tom sa venuje menšia spoločenská pozornosť a s tým aj spojené poskromnejšie financovanie základného výskumu regionálnych, tzv. „idiografických“ vied, ako napr. geografie, krajinskej ekológie, etnológie, archeológie a pod. zo štátneho rozpočtu, ktorých výsledky majú relatívnu výpoveď, vzťahujúce sa len na určité územie, resp. región.

Zároveň dochádza k určitému splošteniu pohľadu na vedu, ktorá sa chápe v užšom slova zmysle a nahrádza sa pojmami výskum a vývoj so silným aplikačným akcentom. Tak dochádza k uprednostňovaniu krátkodobého technicky a technologicky orientovaného výskumu uskutočňovaného predovšetkým vývojovými oddeleniami jednotlivých priemyselných koncernov pred dlhodobým, základným regionálne orientovaným výskumom prírodovedného a spoločenského charakteru, ktorého výsledky sa nedajú rýchlo realizovať v praxi.

Jedným z opatrení ako zmierniť negatívne dôsledky globalizácie vedy, ako napr. zužovania jej spektra záujmu len na vyššie uvedené globálne vedné disciplíny by mohlo byť posilňovanie opačne prebiehajúceho procesu „regionalizácie“ vedy, t.j. snahy finančne podporovať rozvoj regionálne orientovaných špecifických disciplín, ktoré sú pre základný a aplikovaný výskum regiónu nezastupiteľné vyššie naznačenými univerzálnymi vedami. Regionálny výskum môže najúčinnšie prispieť k určeniu prírodno-spoľenskej a ekonomickej identity regiónu, ktorá okrem iného je dôležitou súčasťou globalizačných komparatívnych výhod pri rozhodovacom procese lokalizácie určitej hospodárskej aktivity v regióne, ako aj predpokladom na jeho úspešný rozvoj spolu s odstraňovaním prípadných regionálnych disparít. Popritom sa zdôrazňovaním zvláštnosti, jedinečnosti a neopakovateľnosti regiónu upozorní aj na jeho pestrosť, v protiklade ku spoločensko-ekonomickej homogenizácii územia, ako jedného z negatívnych dôsledkov globalizácie.

Z informačného toku medzi globálnymi a regionálnymi vedami vyplýva, že „globálne“ vedy, ako nositelia globalizačného procesu vedy sú z časovo-priestorového hľadiska univerzálne a tým aj nezávislé, zároveň obohacujú diferenciačný charakter „regionálnych“ vied o globalizačný aspekt, čím prispieva k ich časovo-priestorovej univerzálnosti a nezávislosti. Na druhej strane regionálne vedy ako nositelia regionalizačného procesu vedy sú z časovo-priestorového hľadiska špecifické a závislé a zároveň obo-

hacujú univerzálny charakter globálnych vied o regionalizačný aspekt, čím prispieva k ich časovo-priestorovej diferenciacii. Tento mechanizmu vzájomného ovplyvňovania sa globálnych a regionálnych vedných disciplín okrem iného naznačuje, že procesy globalizácie a regionalizácie vedy nie sú antagonistické, ale komplementárne a vzájomne prospešné. (bližšie Žigrai 2006).

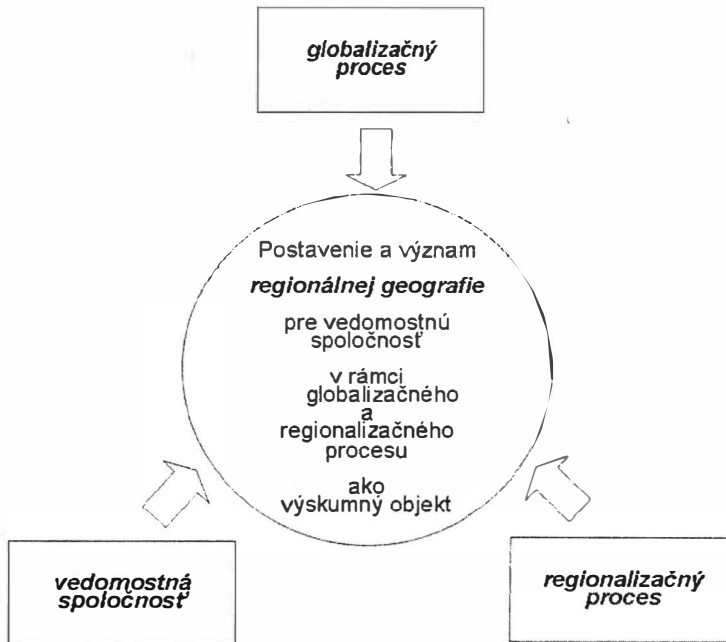
V praxi to znamená, napríklad regionálne orientovaný výskum komparatívnych výhod jednotlivých hospodárskych činností, ktoré predstavujú jeden z nosných pilierov globalizácie ekonomiky. Z vnútornej entity komparatívnych výhod totiž vyplýva ich ekonomická, finančná, politická a kultúrna priestorová diferencovanosť, ktorá môže pomôcť pri výbere úspornejšej a tým aj výhodnejšej lokality, potrebnej na zvýšenie konkurencie schopnosti príslušnej hospodárskej aktivity.

V procese globalizácie vs regionalizácie by mohla zohrať práve regionálna geografia v budúcnosti jednu z kľúčových vedecko-manažerských úloh pri koordinovaní internej spolupráce s geografickými disciplínami na jednej strane a externej spolupráce s negeografickými disciplínami na strane druhej. Tým by sa súčasne umožnilo zmierniť narastajúcu diskrepanciu ekonomicko-finančného záujmu o globálno-univerzálne a regionálne-specifické vedy v prospech posilnenia základného a aplikovaného regionálne orientovaného výskumu. Okrem iného by takto mohlo dôjsť k pozdvihnutiu vedecko-spoločenského renomé samotnej regionálnej geografie.

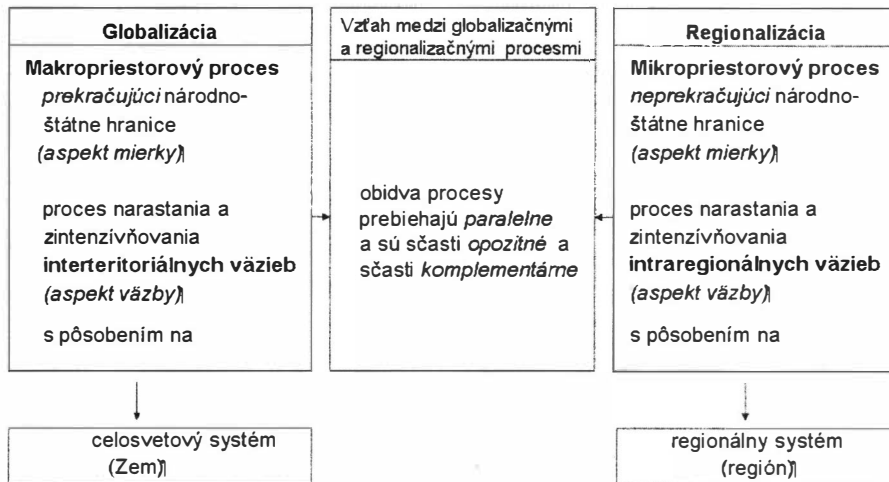
Záverom tejto kapitoly možno konštatovať, že s prihliadnutím na veľmi zložitý a komplexnú problematiku postavenia a významu vedy pre ľudskú spoločnosť v globalizačnom procese, ktoré boli vyššie stručne načrtnuté, by možno stálo za metavedeckú úvahu pokúsiť sa formulovať náuku o vedomostnej spoločnosti v globalizačnom procese, ktorej ťažisko by malo spočívať v priestore prieniku náuky o vedomostnej spoločnosti ako informačnej vedy a náuky o globalizácii ako priestorovo-vzťahovej vede. Popritom jej vedecká identita by mala ležať na prieniku výskumných objektov, t.j. vedomostnej spoločnosti a globalizácie, výskumných cieľov, t.j. vzťahu medzi vedomostnou spoločnosťou a globalizáciou, ako aj metavedeckých a odvetvových výskumných metód.

3. NIEKOĽKO POZNÁMOK K VÝZNAMU A VIACNÁSOBNEJ VÝZVE REGIONÁLNEJ GEOGRAFIE V PROCESE GLOBALIZÁCIE VERSUS REGIONALIZÁCIE

Načrtnuté poznámky v predchádzajúcej kapitole predstavujú rámcové podmienky postavenia a významu regionálnej geografie ako geografickej subdisciplíny pre vedomostnú spoločnosť (obr. 2). Samotný vzťah medzi globalizačným a regionalizačným procesom je znázornený na obr. 3. Z neho vyplýva, že, zatiaľ čo globalizácia predstavuje makropriestorový proces prekračujúci národno-štátne hranice (*aspekt mierky*)?, proces narastania zintenzívňovania interteritoriálnych väzieb (*aspekt väzby*)? s pôsobením na celosvetový systém t.j. Zem, možno regionalizáciu chápať ako mikropriestorový proces neprekračujúci národno-štátne hranice, proces narastania a zintenzívňovania intraregionálnych väzieb s pôsobením na regionálny systém, t. j. región. Pritom obidva procesy prebiehajú paralelne a sú sčasti opozitné a sčasti komplementárne (Paulov – Žigrai 2000).

Obrázok 2 Schéma vzťahu medzi globalizáciou, regionalizáciou a vedomostnou spoločnosťou

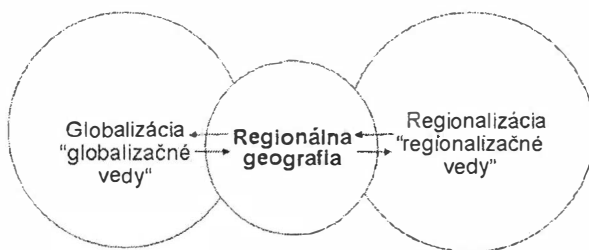

Obrázok 3 Schéma hlavných znakov globalizácie a regionalizácie

Menej pozornosti sa venovalo analýze viacerých výziev, transformačným funkciám a výskumným stratégiám pre regionálnu geografiu, ktoré z tohto vzťahu vyplývajú. Kľúčovou výzvou pre regionálnu geografiu je zrejme zvýšiť konkurenčnú schopnosť regiónu v globalizačnom procese na viacerých úrovniach ako napr.:

- ♦ *metavedeckej* – rozpracovaním metavedeckých princípov transformácie, kooperácie a koordinácie globálnych a regionálnych vied,
- ♦ *teoretickej* – rozpracovaním teoretickej *bázy* výskumu konkurencie schopnosti regiónu v globalizačnom procese,
- ♦ *metodickej* – rozpracovaním metodického inštrumentária výskumu konkurencie schopnosti regiónu v globalizačnom procese,
- ♦ *empirickej* – zovšeobecnením empirických *poznatkov* výskumu konkurencie schopnosti regiónu v globaliz. procese do teoretickej polohy
- ♦ *aplikačnej* – rozpracovaním implementačných postupov teoretických a empirických poznatkov výskumu konkurencie schopnosti regiónu v globalizačnom procese do aplikačnej polohy, ako aj
- ♦ *didaktickej* – transformáciou získaných metavedeckých, teoreticko-metod. a empiricko-aplikačných poznatkov výskumu konkurencie schopnosti regiónu v globalizačnom procese do didaktickej polohy.

Jednou z najdôležitejších funkcií, ktorú môže vykonávať regionálna geografia vo vzťahu medzi globalizáciou a regionalizáciou, je transformačná a síce schopnosť obojstranne transformovať mierku makropriestorovú a mikro-priestorovú, väzbu interteritoriálnu a intraregionálnu, ako aj charakter vedy „globalizačnej“ a „regionalizačnej“ (obr. 4).

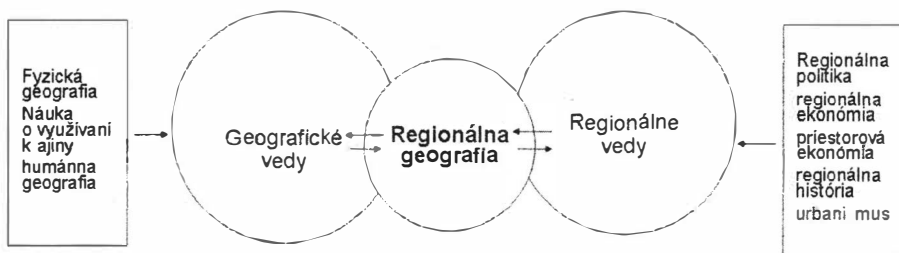

transformácia *mierky* makropriestorovej na mikropriestorovú a opačne
 transformácia *väzby* interteritoriálnej na intraregionálnu a opačne
 transformácia *charakteru vedy* globalizačnej na "regionalizačnú" a opačne

Obrázok 4 Schéma obojstrannej transformačnej funkcie regionálnej geografie medzi globalizáciou a regionalizáciou

Obdobne môže regionálna geografia spĺňať na nižšej úrovni transformačnú funkciu medzi geografickými vedami, ako napr. fyzickou geografiou náukou o využívaní krajiny a humánnou geografiou a regionálnymi vedami, ako napr. regionálnou politikou, regionálnou ekonómiou, priestorovou ekonómiou, regionálnou históriou a urbanizmom (obr. 5).

Výskumná stratégia regionálnej geografie vo vzťahu globalizácia vs regionalizácia by mala v prvom rade spočívať vo zvyšovaní konkurencieschopnosti regiónu v globalizačnom procese výskumom jeho jednotlivých znakov a potenciálov, ktoré sú schopné odhaliť vnútorné, skryté rezervy jeho rozvoja, ako aj v upevňovaní spolupráce s príslušnými vedeckými disciplínami:

Obrázok 5 Schéma integračnej funkcie regionálnej geografie medzi geografickými a regionálnymi vedami

<i>znaky regiónu:</i>	<i>potenciál regiónu:</i>	<i>vedecké disciplíny:</i>
malopriestorovosť	polohový	prírodné
individuálnosť	prírodný	prírodné
endogénnosť	technický	technické
kohéznosť	ekonomický	ekonomické
zakorenenosť	kultúrny	kultúrne
identita	historický	historické
autochtónnosť	politický	politické

Pri výskume jednotlivých potenciálov regiónu by mala regionálna geografia kooperovať v prvom rade s tými disciplínami, ktoré môžu svojimi teoretickými bázami, metodickými inštrumentármi, empirickými poznatkami a aplikačnými výsledkami najúčinnejšie pomôcť a prispieť k ich definovaniu. Tak napríklad pri výskume prírodného potenciálu je potrebné, aby regionálna geografia spolupracovala predovšetkým s fyzickou geografiou, geoekológiou a krajinou ekológiou. Pri výskume ekonomického potenciálu by mala stáť v popredí spolupráca regionálnej geografie s ekonomickou geografiou, priestorovou ekonómiou a regionálnou ekonómiou. Ťažisko kooperácie regionálnej geografie pri výskume kultúrno-historického potenciálu by malo spočívať predovšetkým s kultúrnou geografiou, historickou geografiou, etnogeografiou, krajinou archeológiou, kulturológiou, históriou, environmentálnou históriou a environmentálnou psychológiou. Pri výskume rozvojového potenciálu regiónu je potrebné, aby regionálna geografia spolupracovala ako s už vyššie uvedenými regionálnymi vednými disciplínami, sociálnymi a ekologicko-environmentálnymi vedami s cieľom súčasného zachovania prírodno-ekologicko-environmentálneho potenciálu na jednej strane, ako aj uspokojovanie ekonomicko-sociálnych a kultúrnych potrieb spoločnosti na strane druhej. (bližšie Žigrai 2004).

4. ZÁVEREČNÉ POZNÁMKY

Postavenie a význam regionálnej geografie pre vedomostnú spoločnosť v rámci globalizácie versus regionalizácie vyplýva z jej vedeckej identity, ležiacej na priesečníku regionálnogeografických výskumných objektov, cieľov a metód, jej dlhoročnej tra-

diacie počas ktorej bola vybudovaná solídna teoretická báza zovšeobecnením získaných jednotlivých empirických poznatkov, ako aj vypracovaním príslušného výskumného metodického inštrumentária. Okrem toho regionálna geografia predstavuje samostatnú geografickú subdisciplínu, ktorá v sebe integruje výsledky fyzickej a humánnej geografie fokusované do regiónu, čo jej zároveň predurčuje kľúčové postavenie medzi regionálne orientovanými vedeckými disciplínami.

V procese regionalizácie vied by mohla zohrať práve regionálna geografia a menovite meta-regionálna geografia ako jej metavedná subdisciplína a nadstavba v budúcnosti jednu z kľúčových vedecko-manažerských úloh pri koordinovaní internej spolupráce s geografickými disciplínami na jednej strane a externej spolupráce s negeografickými disciplínami na strane druhej. Tým by sa súčasne umožnilo zmierniť narastajúcu diskrepanciu ekonomicko- finančného záujmu o globálno-univerzálne a regionálno-špecifické vedy v prospech posilnenia základného a aplikovaného regionálne orientovaného výskumu. Okrem iného by takto mohlo dôjsť k pozdvihnutiu vedecko-spoločenského renomé samotnej regionálnej geografie.

Literatúra

- PAULOV, J., ŽIGRAI, F. 2000. „Globalizácia“ a „regionalizácia“ v kontexte transformačného procesu stredoeurópskych krajín. In: *Geographical Studies*, Nitra, 7, 9-24.
- VICENÍK, J. 2000(a). Introduction to the problems of methodology of sciences I (in Slovak). In: *ORGANON F7*, No. 1, Bratislava: FÚ SAV, 78-89.
- Viceník, J., 2000(b). Introduction to the problems of methodology of sciences II (in Slovak). *ORGANON F7*, No. 2, Bratislava: FÚ SAV, 196-209.
- ŽIGRAI, F. 1996. The relationship between basic and applied landscape- ecological research in Slovakia. In: *Ecology (Bratislava)*, Vol. 15, Nr. 4, Bratislava, 387-401.
- ŽIGRAI, F. 2004. Metavedný význam regionálnej geografie v kontexte súčasného regionálneho rozvoja na Slovensku (Vybrané metavedné poznámky). In: *Geografické informácie* Nr. 8, 27-32, Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF Nitra.
- ŽIGRAI, F. 2006. Význam regionálnej geografie v procese „globalizácie“ vedy versus „regionalizácie“ vedy. (vybrané metavedné poznámky). In: *Acta Geographica Univ. Comm.* No. 47, 47-55.

Meaning of the regional geography for the knowledge society in the framework of globalization process

Summary

The regional geography and mainly the meta-regional geography as its metascientific subdiscipline and superstructure should play in the future the key scientific-managerial role with coordination of internal collaboration with other branches of geography on the one hand and with coordination of external collaboration with non geographical disciplines on the other one in the context of the position of regional geography and its challenges in the knowledge society in the framework of globalization process as a large-scale fundamental process leading to the growth of interdependencies of different parts of the world. In this way can simultaneously raise the scientific-social renome of the proper regional geography.

The position and meaning of the regional geography for the knowledge society in the framework of globalization process is caused by the scientific identity of regional geography. It lies on the intersection point of the regional geographical research topics,

issues and methods together. The identity of the regional geography is the result of its long-term scientific tradition, which makes possible to work out the solid theoretical basis by generalization of particular empirical knowledges.

The main research topic of regional geography is regionalization as a small-scale process running parallelly with globalization. Its consideration lies in the fact, that not all human activities can be globalised. Regionalization springs from idea to develop regions on the basis of their own internal forces. Regionalization plays very important role as a spatial compensation for some negative consequences of globalization.

From this point of view is crucial task of regional geography to strengthen the awareness of regionalization process in the society and simultaneously to implement the regional geographical theoretical, methodical, empirical and applied knowledges for study of the globalization process.